

Mal for sensorveiledning

Emnekode	PSY1501, PSY2101, PSYK4121
Emnenavn	Psykiske lidelser
Emneansvarlig/oppgavegiver	Marthe Stornes & Katrine H. Holgersen
Kvalitetssikret av	Cathrine H. Sneisen
Semester, år	Høst 2023
Vurderingsform, lengde	Skoleeksamen 4 timer
Tillatte hjelpemidler	Ingen

Emnets læringsutbyttebeskrivelser angitt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. (Henvisning med lenke til emnesiden på NTNUs nettsider er tilstrekkelig)	Emne - Psykiske lidelser - PSYK4121 - NTNU
Pensum	Hagen & Kennair (2016). Psykiske lidelser. Oslo: Gyldendal akademisk. Aarre (2022). Hvis psykisk helsevern ikke fantes. Oslo: Fagbokforlaget. Gaebel W, Stricker J, Kerst A. Changes from ICD-10 to ICD-11 and future directions in psychiatric classification. <i>Dialogues Clin Neurosci</i> . 2020 Mar;22(1):7-15. doi: 10.31887/DCNS.2020.22.1/wgaebel. PMID: 32699501; PMCID: PMC7365296.
Eventuelle formelle krav til besvarelsen	Det gis fire oppgaver, studenten bes om å velge tre oppgaver. Studenten må stå på tre av fire oppgaver.
Hvordan de ulike oppgavene i eksamenssettet er vektlagt	Tre oppgaver må være bestått for å bestå totalt.

Sensurveiledning:

Sensurveiledning Psykiske lidelser H-2023-V4

Generelt: Tre av fire oppgaver skal velges. Alle tre valgte deloppgaver må bestås for å bestå eksamen, dvs stryk på en deloppgave, gir stryk på eksamen. Pensumbøkene og artikkel er pensum. Det er selvsagt lov å besvare med kunnskap utenom pensum, så fremt det er relevant og sant, men man skal ikke kreve mer enn pensum. Om man mangler relevant og sentralt stoff fra pensum, så trekker det ned. Har man et fullgodt svar på oppgaven, med utgangspunkt i pensum, uten store feil og mangler, og uten problematisk grad av avskrift, så står man på oppgaven.

NB: Dette er skoleeksamen og man har ikke tilgang til noe materiale når man besvarer. Det betyr at forventninger til nivået av faktakunnskap og presisjon må avtrappes litt sammenlignet med hjemmeeksamener, eller der hjelpemiddel er tillatt.

Oppgave 1. I klinisk arbeid med barn/ungdom og voksne er utredningen en veldig viktig del av behandlingsforløpet. Beskriv hvilke metoder for utredning som er viktige ved diagnostisk vurdering, og diskuter i hvilken grad disse vil være ulike for voksne versus barn/ungdom.

Her er det vanlige innfallsvinkler for utredning som skal omtales; inkludert klinisk intervju, tester og selvrapportskjema, diagnostisk intervju, evneutredning, anamnese og innhenting av komparentopplysninger. I tillegg til å beskrive ulike metoder for utredning, må kandidaten sammenligne metodene som gjelder for barn/ungdom og voksne opp mot hverandre. Kandidaten kan trekke inn stoff om utredning og diagnostisk vurdering fra hele kapittel 2 i boka til Hagen/Kennair, og kapittel 14 om barn og unge, men det er særskilt det som beskriver utredning for voksne på sidene 48-56 og for barn på sidene 283-291, som er relevant pensum for å sammenligne. I sammenligningen kan det være relevant å trekke inn forhold som ulik betydningen av kontekst. Videre at det for barn og unge ligger til grunn et multiaksialt diagnosesystem, og at utredningsarbeidet må tilpasses utviklingsnivå og ta innover seg at barn og unge ofte henvises på grunn av foreldres bekymringer (ikke fra barnet/ungdommen selv), og at foreldre og barn ofte ulike oppfatninger av problematikken.

Oppgave 2. Drøft hvordan vi som samfunn oppfatter mennesker med psykiske problemer og hvilke løsninger vi tilbyr.

Kandidaten må her beskrive og drøfte noen perspektiver eller innfallsvinkler til hvordan psykiske problemer kan forstås og avhjelpes; psykologiske, medisinske, sosiale, filosofiske betraktninger kan inngå. Det er relevant å trekke inn ulike perspektiver både fra begge pensumbøker og pensumartikkelen. Kandidaten bør vise at vedkommende klarer å trekke inn ulike perspektiver og fange noe av bredden i faget. Tematikken er særlig beskrevet i pensumboken av Aarre, men det er også mye relevant i pensumboka Hagen/Kennair, særlig kapittel 1. Oppgaven gir stor frihet, så det må legges til grunn en bred vurdering av denne deloppgaven.

Oppgave 3. Beskriv kjennetegn ved spesifikk fobi, panikklidelse (med og uten agorafobi) og tvangslidelse. Drøft likheter og ulikheter mellom dem.

I denne oppgaven kreves det at kandidaten kan beskrive sentrale kjennetegn ved de tre oppgitte lidelsene. Dette bør inkludere for spesifikk fobi: angst for bestemte objekter/situasjoner; for panikklidelse (med og uten agorafobi): gjentatte panikkanfall med plutselig intens angst og i tillegg autonome eller kognitive symptomer (med eller uten frykt for å være i situasjoner man ikke kan forlate eller hvor man ikke forventer hjelp); for tvangslidelse: stadige tvangstanker (obsesjoner) og/eller tvangshandlinger (kompulsjoner). Kandidaten må omtale og drøfte noen likheter mellom angstlidelsene, som for eksempel irrasjonell frykt for

bestemte objekter, kroppslige symptomer, unngåelsesatferd og redusert fungering i dagliglivet, og noen ulikheter, som for eksempel forskjeller i hva og hvordan man vil unngå ulike objekt/situasjoner. Kapittel 7 i boka til Hagen/Kennair dekker angstlidelser.

Oppgave 4. Drøft årsaker til rusmiddelavhengighet og hvorfor rusmiddelbruken vedvarer på tross av at det skaper en rekke negative konsekvenser for individet.

I oppgaven må kandidaten belyse og drøfte hvilke faktorer som kan være årsaker til rusavhengighet. Her er det relevant å trekke inn biologisk disposisjon, hvordan rus virker på hjernen, psykiske-, sosiale-, og samfunnsmessige forhold. I tillegg må kandidaten beskrive hvorfor rusmiddelbruk vedvarer på tross av at det skaper negative konsekvenser for vedkommende. Det sentrale da er at kandidaten viser forståelse av at ruslidelser er sammensatte tilstander og kan drøfte rundt hvilke faktorer som virker opprettholdende. Kapittel 4 i boka til Hagen/Kennair dekker temaet om ruslidelser.

Karakterskala som er benyttet

Bestått/ikke bestått:

Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
Bestått	Kandidaten har oppnådd kravene til læringsutbytte og viser nødvendige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse.
Ikke bestått	Kandidaten har ikke oppnådd kravene til læringsutbytte og viser ikke nødvendige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse.